

OPONENTSKÝ POSUDOK

dizertačnej práce

Názov dizertačnej práce: „Problematika řízení a alokace režijních nákladů v podmínkách výrobních podniků“

Dizertant: Ing. Petr Novák

a) Aktuálnosť témy dizertačnej práce

Predložená dizertačná práca reaguje na požiadavku správnej alokácie režijných nákladov a prispieva tak k rozvoju znalostí v oblasti nákladového riadenia. Aktuálnosť podčiarkuje autor i správnym poukázaním na nedostatky riadenia nákladov v praxi výrobných podnikov, ktoré sa stali východiskom pre návrh zásad, ktoré umožnia výrobným podnikom objektívny pohľad na nákladové systémy a následne i problematiku riadenia režijných nákladov. Cenný je prínos dizertanta v tom smere, že celá dizertačná práca poukazuje na fakt, že nestačí vedieť, čo sú náklady, ale dôležité je poznať, ako sa náklady správajú pri zmene rôznych parametrov v reálnom čase. Pre tento účel považujem za vysoko aktuálnu najmä kapitolu 5.

b) Splnenie cieľa dizertačnej práce

Cieľ dizertačnej práce, formulovaný v kapitole 3 dizertačnej práce ako hlavný považujem za splnený. Dizertant preukázal jednak dobrý prehľad v rámci kapitoly „2 Současný stav řešené problematiky“, ktorá bola vhodným východiskom pre realizáciu kvantitatívneho výskumu, kvalitatívneho výskumu a overovanie stanovených hypotéz. Prínosy dizertačnej práce sú v súlade so závermi kapitoly „5 Návrhy v oblasti řízení a alokace režijních nákladů“. Naplnenie cieľa a zároveň vedľajších cieľov dizertačnej práce je zrejmé z predloženého stanovenia vhodného priradovania nákladov jednotlivým výkonom, predložených odporúčaní pre efektívne riadenie a alokáciu režijných nákladov ako aj predložených príloh dizertačnej práce.

c) Postup riešenia problému a diskusia výsledkov dizertačnej práce s uvedením konkrétneho prínosu študenta

Postup riešenia, definovaný v kapitole 4.2 považujem za logicky i obsahovo správny, umožňujúci dosiahnutie výsledkov dizertačnej práce s ohľadom na stanovený hlavný cieľ. Zároveň konštatujem, že dizertant pri spracovaní dizertačnej práce plne rešpektoval i stanovený postup aplikovaného výskumu (kapitola 4.3).

Dizertant vychádza z definície základných pojmov (kapitola 2.4), kde kladie správne dôraz na riadenie hodnotovej stránky nákladov, súvisiacich s účelným vynaložením ekonomických zdrojov podniku. Následne správne konštatuje na str. 31, že je nutné zaoberať sa účelom kalkulácií pre potreby efektívneho manažérskeho riadenia nákladov. Tomu podriaďuje i konštatovanie v kapitole 2.5, súvisiace s priradovaním réžií na kalkulačnú jednotku podľa príčinnej súvislosti, priamo prepojenej na objekt alokácie nákladov (kapitola 2.5.4.). Prehľadne zachytil podstatný rozdiel vo väzbe kalkulačného systému, diferencovaného podľa hromadnej a sériovej výroby a zákazkovo orientovanej výroby (str. 42, obr. 8), ktorý má pre kalkuláciu nákladov zásadný význam. Následne správne identifikoval rozdiel v toku nákladov, kalkulovaných tradičným spôsobom a prístupom ABCosting (str. 58, obr. 15-16, str. 60, obr. 17).

Hypotézy dizertačnej práce (kapitola 3.2) definoval dizertant správne, vhodne definovanými metódami ich potvrdil resp. vyvrátil. Pozitívne v tomto smere je využitie kombinácie metódy pozorovania a štruktúrovaných rozhovorov, ktoré prinieslo objektívny vedecko-výskumný, ale i praxou potvrdený pohľad na výstupy predložené pre potvrdenie jednotlivých hypotéz.

Konkrétny prínos študenta k riešenej problematike možno zhrnúť nasledovne: komplexné viacročné skúmanie problematiky riadenia nákladov, ktoré vyústilo do vedecky potvrdených záverov štatistického porovnávania a definovania vzájomných závislostí vybraných parametrov nákladového riadenia, ďalej definovanie spôsobov nákladového riadenia podľa zvolenej typológie firiem a taktiež dizertantom predložené návrhy v oblasti riadenia a alokácie režijných nákladov, kde preukázal hlavne opodstatnenosť tvorby adekvátnych rozpočtov pre optimálne nákladové riadenie (str. 161, obr. 42).

d) Význam dizertačnej práce pre prax a pre rozvoj vedného odboru

Z prínosov pre prax je nutné vyzdvihnúť najmä prehľadné spracovanie problematiky, ktorá je síce na prvý pohľad obširnejšia, ale pri jej podrobnom preštudovaní dáva pomerne veľa prakticky použiteľných námetov, orientovaných na rôzne nákladové situácie a kombinované využívanie viacerých kalkulačných metód.

Za významný prínos pre rozvoj vedného odboru považujem realizáciu empirického výskumu, ktorý priniesol významný objem výstupných dát, ktoré pri podrobení ďalšiemu skúmaniu môžu výraznou mierou napomôcť skvalitneniu manažérskeho riadenia, nákladového účtovníctva a kalkulačných metód. Nejde pritom iba o získané výstupné údaje, ale tiež o fakt, že dizertant originálnym spôsobom navzájom kombinoval rôzne premenné, vyskytujúce sa v nákladových systémoch, čím tieto jednoznačne orientoval na dosiahnutie optimálnych manažérskych rozhodnutí v oblasti nákladového riadenia.

e) Formálna úprava dizertačnej práce a jej jazyková úroveň

Dizertačná práca je prehľadná, čitateľná, obrázky a grafy sú prehľadné a zrozumiteľné. Jazyková úprava zodpovedá štandardu, v práci sa nevyskytujú gramatické chyby.

f) Publikačná činnosť dizertanta

Predložený zoznam publikačnej činnosti plne korešponduje s orientáciou dizertanta na vybranú problematiku.

S ohľadom na predloženú dizertačnú prácu, tézy dizertačnej práce

o d p o r ú č a m

dizertačnú prácu k obhajobe.

V Žiline, 14. 10. 2009

